

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové jako soud pro mládež jako soud odvolací rozhodl dne 13. března 2024 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Oldřicha Rejčka a soudců Mgr. Zuzany Ursové a JUDr. Petra Vaněčka, Ph.D. ve věci návrhu Okresního státního zastupitelství v Trutnově na uložení opatření dítěti mladšímu patnácti let dle § 90 odst. 1 ZSM **nezl.** [REDACTED], narozenému [REDACTED], trvale bytem [REDACTED] – [REDACTED], [REDACTED] – [REDACTED], nyní v Dětském domově se školou, Základní školou a jídelnou [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastoupenému opatrovníkem [REDACTED], advokátem se sídlem [REDACTED] [REDACTED], synovi matky [REDACTED], narozené [REDACTED], trvale bytem [REDACTED], [REDACTED], a otce [REDACTED], narozeného [REDACTED], za účasti Městského úřadu [REDACTED] jako orgánu sociálně právní ochrany dětí, **o odvolání podaném opatrovníkem nezletilého** proti rozsudku Okresního soudu v Náchodě jako soudu pro mládež ze dne 29. 8. 2023, číslo jednací 1 Rod 13/2023-99,

takto:

- I) Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II) Opatrovníkovi [REDACTED] se přiznává náhrada nákladů řízení před odvolacím soudem v celkové výši 6.385 Kč.
- III) Stát – Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení před odvolacím soudem.
- IV) Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před odvolacím soudem.

Odůvodnění

1. Shora uvedeným rozsudkem Okresního soudu v Náchodě jako soudu pro mládež bylo rozhodnuto: I. podle § 93 odst. 1 písm. e) zákona č. 218/2003 Sb. (ZSM) bylo nezletilému [REDAKCE] uloženo opatření - dohled probačního úředníka, II. České republiky Okresnímu soudu v Náchodě nebylo právo na náhradu nákladů řízení přiznáno, III. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.
2. Proti tomuto rozhodnutí podal včas za nezletilého odvolání jeho opatrovník, a to do všech výroků. Ocitoval závěry okresního soudu rozvedené v bodě 6. odůvodnění rozsudku a vyjádřil s nimi nesouhlas. Soud prvního stupně nevzal v potaz skutečnosti, které nezletilý uvedl při jednání soudu dne 29. 8. 2023, tj. že měl obavy z kluků a to, co uváděl na policii, bylo kvůli klukům s tím, že se bál, že když to řekne jinak, kluci ho zmlátí. Soud v rozsudku nevysvětlil, proč věří výpovědi nezletilého učiněné v přípravném řízení, a nikoliv u soudu, ani proč neučinil žádná zjištění, resp. neprovedl důkazy k tomu, aby se prověřilo, zda nezletilý dříve nevypovídal pod hrozbou ublížení na zdraví ze strany ostatních chovanců dětského domova. Je notorietou, že v dětských domovech a obdobných zařízeních existuje šikana, že je zde systém založený na hierarchii a jejím násilném vynucování. Soud prvního stupně pochybil, pokud neprováděl další dokazování a ve věci rozhodl, neboť nebyl náležitě zjištěn skutkový stav tak, aby o něm nebylo důvodných pochybností. Odvolatel závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání.
3. Intervenující státní zástupkyně označila napadený rozsudek za správný a navrhla jej potvrdit.
4. Krajský soud v Hradci Králové jako soud pro mládež jako soud odvolací z podnětu podaného odvolání přezkoumal ve smyslu § 212 o.s.ř. v mezích, ve kterých se odvolatel přezkoumání rozhodnutí domáhal, shora uvedený rozsudek, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo. Poté dospěl k následujícím závěrům:
5. Podle § 90 odst. 1 zák. č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění (ZSM) dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, lze opatření uložit na návrh státního zastupitelství. Státní zastupitelství je povinno návrh podat bezodkladně poté, jakmile se dozví, že trestní stíhání je nepřipustné, protože jde o osobu, která není pro nedostatek věku trestně odpovědná. Podle § 93 odst. 1 ZSM dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, může mu soud pro mládež uložit, a to zpravidla na základě předchozího pedagogicko-psychologického vyšetření, tato opatření: a) výchovnou povinnost, b) výchovné omezení, c) napomenutí s výstrahou, d) zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče, e) dohled probačního úředníka, f) ochrannou výchovu, g) ochranné léčení. Podle § 93 odst. 10 ZSM soud pro mládež může upustit od uložení opatření, postačuje-li k dosažení účelu zákona (§ 1 odst. 2) projednání činu dítěte státním zástupcem nebo před soudem pro mládež. Podle § 93 odst. 11 ZSM o uložení opatření soud pro mládež rozhoduje rozsudkem. O zamítnutí návrhu státního zástupce, o zastavení řízení, o upuštění od uložení opatření, o změně uloženého opatření a o zrušení uloženého opatření rozhoduje soud pro mládež usnesením.
6. Ze spisu vyplývá, že dne 28. 4. 2023 podalo Okresní státní zastupitelství v Trutnově Okresnímu soudu v Trutnově jako soudu pro mládež návrh na uložení opatření podle § 90 odst. 1 ZSM nezletilému [REDAKCE], a to podle § 93 odst. 1 písm. e) ZSM dohledu probačního úředníka.
7. Podle návrhu byla usnesením policejního orgánu Policie ČR, Krajského ředitelství Královéhradeckého kraje, Územního odboru [REDAKCE], oddělení obecné kriminality SKPV v [REDAKCE] z 23. 3. 2023, č. j. KRPH-[REDAKCE]/TC-2023-[REDAKCE]-MM, pravomocným 18. 4. 2023, podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. odložena trestní věc nezletilého pro podezření ze spáchání činu jinak trestného pohlavního zneužití podle § 187

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

odst. 1 tr. zákoníku, neboť nezletilý není pro nedostatek věku trestně odpovědný. Uvedeného činu jinak trestného se měl nezletilý dopustit tím, že v přesně nezjištěné době od [REDAKCE] 2022 do [REDAKCE] 2022 v Dětském domově se školou, Základní školou a jídelnou [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], v pokoji a ve společenské místnosti nejméně ve třech případech požadoval po nezl. [REDAKCE], aby mu provedl felaci, ačkoliv věděl, že se jedná o osobu mladší patnácti let, nezletilý s tím souhlasil a orálně ho uspokojoval.

8. Vzhledem k tomu, že si nezletilý [REDAKCE] protiprávnosti svého jednání byl vědom, jedná se o čin jinak trestný. Bylo navrženo provést důkaz trestním spisem Policie ČR, Územního odboru [REDAKCE], Oddělení obecné kriminality SKPV v [REDAKCE] č. j. KRPH-[REDAKCE]/TČ-2023-[REDAKCE]-MM, v němž byly mj. založeny úřední záznamy o podaných vysvětleních [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a dalších. Dále byly v návrhu citovány závěry ze zpráv OSPOD (Městského úřadu v [REDAKCE]) Dětského domova se školou v [REDAKCE]. V návrhu bylo konstatováno, že se nezl. [REDAKCE] poprvé dopustil činu jinak trestného a jsou pochybnosti o tom, zda bez uložení opatření podle ZSM je zajištěno řádné a účinné výchovné působení na dítě. Protože je nutno zvolit takové opatření, při kterém bude možné na jedné straně sledovat chování dítěte v dětském domově se školou, na straně druhé pozitivně vést dítě k životu v souladu se zákonem, jeví se i s ohledem na negativní hodnocení nezletilého vhodným opatřením dohled probačního úředníka podle § 93 odst. 1 písm. e) ZSM. Proto bylo navrženo vydání rozsudku, že se nezletilému [REDAKCE] ukládá dohled probačního úředníka.
9. Usnesením Okresního soudu v Trutnově jako soudu pro mládež z 5. 5. 2023, sp. zn. 17 RODO 14/2023 bylo mj. rozhodnuto, že tento okresní soud vyslovuje svoji místní nepřislušnost a po právní moci usnesení bude věc postoupena Okresnímu soudu v Náchodě jako soudu pro mládež.
10. Okresní soud v Náchodě jako soud pro mládež podaný návrh Okresního státního zastupitelství v Trutnově řádně projednal. V průběhu jednání byl vyslechnut nezl. [REDAKCE] a jako důkaz byl čten podstatný obsah shora uvedeného policejního spisu. Okresní soud zamítl návrh opatrovníka na výslech svědků [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a vyslyšajícího policisty a po závěrečných návrzích byl vyhlášen napadený rozsudek. V daném případě dospěl soud prvního stupně po provedení a vyhodnocení důkazů ke správnému závěru, že se nezl. [REDAKCE] inkriminovaného jednání, a to shora uvedeného činu jinak trestného, dopustil, a že si protiprávnosti svého jednání byl vědom. U soudu nezletilý popřel, že by se předmětného jednání, tedy orálního sexu s nezl. [REDAKCE], dopustil. Tvrdil, že je to na něho nahané a že se na policii doznal s ohledem na nátlak dalších chlapců. Nezletilý je usvědčován dalšími provedenými důkazy, zejména obsahem policejního spisu. Nezletilý se policistům ke shora uvedenému jednání přiznal a uvedl detaily, o kterých by v případě vynuceného doznání nevěděl. Dále je usvědčován i výpověďmi dalších chlapců z dětského domova, které se shodují (např. [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE]. Tvrzení, že byl nezletilý dalšími chovanci nucen k výpovědi, se jeví jako účelové. Je evidentní, že výslechy nezl. [REDAKCE] a dalších chlapců byly prováděny odděleně.
11. Odvolací soud, který jinak považoval dokazování za dostatečné, ho doplnil přečtením aktuální zprávy orgánu sociálně právní ochrany dětí – Městského úřadu [REDAKCE] a zprávy dětského domova o chování nezletilého. Z těchto zpráv mj. vyplývá, že toto chování bylo označeno jako patologické – dopouští se přestupků, bojkotuje výuku, verbálně nebo fyzicky napadá jiné děti, má potíže s přijetím autorit, při konfliktu nechce často ustoupit ze své pozice, dopouští se útěků. Tyto skutečnosti nenasvědčují tomu, že by nezletilý byl obětí šikanování a vypovídal z obav z jiných chovanců.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

12. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že se nezletilý [REDAKCE] inkriminovaného jednání skutečně dopustil. Pokud by byl trestně odpovědný, dopustil by se trestného činu (provinění) pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 tr. zákoníku. Podle § 89 odst. 2 ZSM dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, učiní soud pro mládež opatření potřebná k jeho nápravě, která jsou uvedena v § 93 ZSM.
13. Soud prvního stupně v době svého rozhodování dospěl ke správnému závěru, že účelu zákona o soudnictví ve věcech mládeže (ZSM) ve smyslu § 1 odst. 2 ZSM bude dosaženo v souladu s návrhem okresního státního zastupitelství uložením podle § 93 odst. 1 písm. e) ZSM dohledu probačního úředníka. Zvolené opatření se jeví jako zcela adekvátní a je v souladu i se zprávou OSPOD. Uložené opatření je třeba vnímat jako pomoc nezletilému a jeho rodině, když je třeba zdůraznit zejména výchovný efekt uložených opatření. Nezletilý není dostatečně motivován k plnění povinností a smysluplnému trávení volného času. Dohled probačního úředníka se jeví jako vhodné opatření pro nezletilého, když jeho účelem je sledování a kontrola chování dítěte mladšího patnácti let zaměřená na zajištění ochrany společnosti a snížení možnosti opakování protispolečenské činnosti. Dále jde i o odborné vedení a pomoc dítěti s cílem zajistit, aby v budoucnu vedlo řádný život. Těžiště probačního dohledu spočívá ve vztahu k dítěti mladšímu patnácti let zejména v péči o něj a v pomoci mu s jeho problémy, jež ve svém souhrnu podmiňovaly jeho selhání vyústující v páchání činu jinak trestného.
14. Opatření nepochybně přispěje k dosažení účelu zákona o soudnictví ve věcech mládeže – ZSM (§ 1 odst. 2 ZSM – opatření mají mj. účinně přispět k tomu, aby se nezletilý nadále páchání protiprávního činu zdržel a našel si uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji). S námitkami podaného odvolání o nedostatečnosti provedeného dokazování a správnosti závěrů okresního soudu se odvolací soud neztotožnil.
15. Proto odvolací soud rozsudkem rozhodl tak, že rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, když ani v dalších výrocích nebylo shledáno pochybení. Ostatně tyto výroky nebyly ani odvoláním napadeny.
16. Dále bylo odvolacím soudem se zřetelem k ust. § 95 odst. 1,2 ZSM rozhodnuto, že se v souladu s uplatněným nárokem a příslušnými ustanoveními advokátního tarifu – vyhlášky MS ČR č. 177/1996 Sb. v platném znění - opatrovníku [REDAKCE] přiznává náhrada nákladů řízení před odvolacím soudem, a to odměna za sepsání odvolání a účast u odvolacího řízení (2x 2 300 Kč), režijní paušál (2 x 300 Kč), náhrada za promeškaný čas ve výši 400 Kč, cestovné ve výši 785 Kč, tedy celkem částka 6 385 Kč. Současně bylo rozhodnuto, že stát – Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení před odvolacím soudem a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před odvolacím soudem, když žádné okolnosti, které by přiznání náhrady nákladů ve smyslu § 95 odst. 3 ZSM odůvodňovaly, zjištěny nebyly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Dovolání k Nejvyššímu soudu ČR lze podat proti tomuto rozsudku za podmínek § 237 o.s.ř. do dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu I. stupně.

Výsledek tohoto řízení může být uveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích jen po právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno, a jen bez uvedení jména a příjmení dítěte, dalších účastníků řízení a jejich opatrovníků nebo jiných zástupců.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

Hradec Králové 13. 3. 2024

JUDr. Oldřich Rejfek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].